

JOULUA RINTAMALLA

Maria tuntee taskussaan rapisevan kirjepaperin. Sitä on luettu moneen kertaan. Villen kaveri toi sen pari päivää sitten.

”Jos ei mitään yllättävää satu, yritän täällä järjestää vapaata ainakin vähäksi aikaa. Meidän kessu on tuttu mies ja niin varmaan pääsen tulemaan. Olisi tämä minulle se paras joululahja nähdä sinut ihan liki.”

Maria on kuunnellut tarkasti, mitä miehet puhuvat kanttiinissa sotatilanteesta. Joitakin uutisiakin on kiertänyt pöydästä pöytään.

Jouluaattona on toistaiseksi ollut Kannaksella rauhallista, mutta tietysti todella kylmää. Ehkä silloin lentokoneetkaan eivät pääse pommittamaan niin helposti. Tykkitulta toki kuuluu, mutta siihen on jo totuttu.

Sotilaspastori kävi aamulla luutnantin kanssa kahvilla. Marian sydän oli hypähtänyt, kun luutnantti pohti partioiden hyökkäysten etenemistä.

- Sieltä tullaan tiedustelujen jälkeen nopeasti takaisin lähtöasemiin, luutnantti totesi. - Täytyy näyttää, että meillä on valpasta väkeä, vaikka jouluaattoa pian vietetään.

- Mitähän tuo oikein tarkoittaa? Joutuuko Ville mukaan, Maria miettii ja säikähtää. - Jos hän ei pääsekään lähtemään tänne? Matkaa on kuitenkin sen verran, että siihen menee oma aikansa.

Onneksi täällä kanttiinissa on niin paljon työtä, ettei ehdi kaikkia mahdollisuuksia pohtia. Pitää laittaa valmiiksi joulun tarjoamiset ja suunnitella kuljetuksia. Jouluaateriaan kuuluu kinkkua, puuroa, kahvia ja vehnästä ja nämä toimitetaan etulinjalle asti.

Maria oli lähellä joutua yhdeksi viejäksi, mutta onneksi asiasta sovittiin huonetoverin kanssa. Ulla lupasi hoitaa tämän vuoron.

- Sinulle jää sitten siivoukset ja tiskaamiset, nainen virnisti ja nikkasi silmää.

Aika tuntuu kulkevan hitaasti minuutti minuutilta. Joku on laittanut radion päälle. Sieltä kuuluu väliin reippaampaa musiikkia. Päämajan tiedotuksia kuunnellaan aina korva tarkkana. Onhan meillä täällä omat tutut äänet kertomassa asioista kuten Tiilikaisen Pekka! Sitten kuuluttaja toteaa, miten puolustuksemme on aamupäivällä pudottanut useita vihollisen koneita. Hän kertoo, miten sotilaspastorit ovat alkaneet kiertää teltasta teltaan ja paikasta toiseen ja pitäneet lyhyitä ja koruttomia hartaushetkiä. Joulupaketeista saadut kynttilät ovat valmiina antamaan valoaan jouluattona.

- Hei, kuunnelkaa, mitä ylipäällikkö Mannerheim on sanonut päiväkäskyssään, joku huudahtaa äkkiä kanttiinista.

Kaikki hiljenevät. Rauhallinen ääni jatkaa.

- ”Jouluna, rauhan juhlena, lähetän tervehdykseni kaikille eri rintamilla sankarillisesti taisteleville joukoillemme, joiden voimakkaan suojan takana tänäkin kohtalokkaana hetkenä kansallemme on joulurauha turvattu.

Ajatuksemme pyrkivät näinä juhlapäivinä koteihimme ja omaistemme luo, mutta nykyhetken Suomen sotilaan on lujitettava mielensä ja kohotettava henkensä kestäämään sen taistelun, minkä kohtalo on meidän suoritettavaksemme määrännyt. Ellemme sitä käy voittoon saakka, ei meillä kenelläkään ole oleva kotia enempää kuin isänmaata, ei vapautta enempää kuin joulurauhaakaan.”

Kaikki kuuntelevat hiljaa. Joku pyyhkäisee silmäkulmiaan.

Maria huokaisee ja on juuri kääntymässä takaisin keittiöön, kun ovi käy.

Tulijan mantteli on huurteessa ja hengitys höyryää vielä.

Maria näkee väsyneen sotilaan, jonka parransänki pilkottaa kaulaliinan alta. Mutta hän näkee myös hymyn, joka hitaasti leviää sotilaan huulille. He tuijottavat toisiaan, ja hetki tuntuu ikuisuudelta.

Ägläjärven taistelut päättyneet vihollisen tappioon.

Sotasaaliiksi m. m. 8 hyökkäysvaunua, tykkejä ja konekiväärejä.

Joukkojemme eteneminen Sallassa jatkuu.

KANNAKSELLA SUHTEELLISEN RAUHALLISTA.

Päämajan tilannetiedotus 23. 12. klo 12.

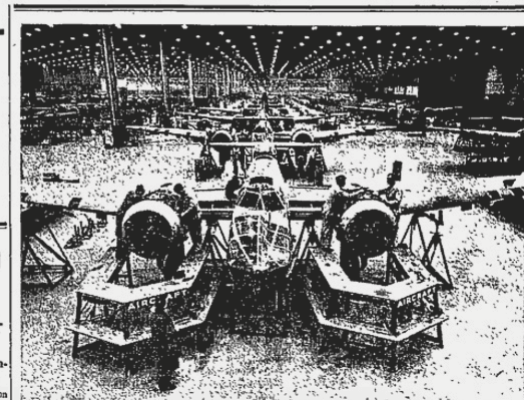
MAAVOIMAT:

Kannaksella oli 22. 12. suhteellisen rauhallista. Suorittamassamme vastaiskussa tuhottiin 5 hyökkäysvaunua ja otettiin joukko konekivääreitä, muita aseita ja tarvikkeita sekä vankeja. YÖNÄ 23. 12. vastaan torjuttiin vihollisen pienempi hyökkäys.

Suosionosoituksia sotilaillemme.

Paljon uutiskuvia Suomesta Englannissa.

Suomen kotiseudun pommitukset kuohistuttavat. *1) Lontoo, 23. 12. (A) Lontoon

- Ville! Maria kuiskaa ja juoksee miehen luo. - Minun joululahjani.

- En ole nähnyt sinua tänne tulon jälkeen, miehen ääni on karhea. - Tätä hetkeä olen odottanut koko ajan.

Maria vie Villen syrjemmälle pöydän luokse istumaan.

- Tässä voidaan puhua, kun ei ole asiakkaita. Ota tuo mantteli pois, ei sitä täällä tarvitse. Minä laitan sinulle jotain syömistä?

Ville tarttuu Marian käsiin.

- Älä nyt kiirehdi. Istutaan tässä. Minä haluan ensin katsella sinua kunnolla.

Maria hymyilee.

- Et kai vain ole unohtanut jo

- Eivät kirjeet ole sama asia kuin tuntea sinut lähelläni, Ville sanoo vakavana. - Eikä meillä nytkään ole paljon aikaa. Sain järjestettyä paluukyydin, mutta silloin on lähdettävä heti.

- Hyvä on, Maria päättää. - Olen laittanut valmiiksi syömistä ja jouluista purtavaa. Odota hetki, niin käyn hakemassa ne mukaan ja sovin Kaarinan kanssa kanttiin hoidosta.

- Onko täällä jossain meille rauhallista paikkaa, Ville kysyy.

- Ulla on viemässä ruokaa etulinjaan, Maria sanoo.
- Meidän huoneemme on vapaa sen aikaa.

Villeä naurattaa.

- Sinä olet todella järjestellyt asioita.

Maria ei vastaa, vaan rientää toiselle puolelle kanttina ja palaa pian kori mukanaan.

- Nyt mennään, hän sanoo tomerasti. - Meillä on paljon puhuttavaa.

Hän tarttuu Villen käteen ja melkein tempaisee miehen mukaansa. Ovella Maria vilkaisee taakseen ja näkee Kaarinan heilauttavan kättään ja hymyilevän.

He kiertävät talon taakse toiselle sisäänkäynnille. Maria avaa oven pieneen huoneeseen, missä kaksi sänkyä on sijoitettu eri puolille ja pieni pöytä keskelle.

- Tuossa ulkopuolella voit pestä, Maria selittää. - Ei täällä mitään hienoja palveluja ole, sauna kyllä, mutta ei se nyt ole vapaana.

Hän laskee ruokakorin pöydälle ja katselee, kun Ville ripustaa manttelin naulaan.

Äkkiä he ovat kiinni toisissaan. Marian käsi kulkee miehen kasvoja.

- Sinulla parta kasvaa, hän kuiskaa. - Ja muutenkin olet jotenkin erilaisen tuntuinen... miehistynyt...

- Tämä on kova koulu, eikä enää mitään leikkiä, Ville vakavoituu. - On kuule hirveää, kun tuttuja poikia joudutaan kantamaan takaisin. Koskaan ei tiedä, mistä päin luoti tai kranaatin sirpaleet tai koneiden pommit osuvat kohdalle.

- Joka päivä rukoilen sinun puolestasi, Maria henkäisee. - Minulla on sinun ja Mikon kuva koko ajan mukana.

- Niin minullakin, Villen ääni värähtää. - Onneksi poika on sentään turvassa siellä Sysmässä. Etkö sinä ole katunut tänne lähtöäsi?

- Kyllä minä sitä pohdin pitkään, etkä sinäkään oikein selvää mielipidettäsi kertonut.

- En osannut, mies tunnustaa rehellisesti. - Ajattelin, että siinä oli myös sinun ja äidin välinen suhde tärkeä.

- Niin, toiset voisivat sanoa, että lapsen jättäminen oli aivan väärin. Meillä meni kuitenkin äitisi kanssa äkkiä asiat niin hyvin, kun saimme puhuttua kaikki selväksi. Hän koki Mikon hoitamisen ja huolehtimisen luottamuksen osoitukseksi. Ja minä koin lottana olemisen velvollisuudeksi. Näin saan olla mukana meidän kaikkien yhteisessä rintamassa. Mikkoa minulla on ikävä jokaisena päivänä.

Maria katsoo Villeä suoraan silmiin.

- Jotenkin minä olen täällä koko ajan sinun kanssasi, vaikkemme näekään. Tuntuu siltä, että täällä koen olevani jotenkin vahvempi kuin yksin pelkäämässä kotona. Olen minä kirjoittanut sinulle joka päivä tuonne vihkooni ajatuksiani. Ehkä saat lukea niitä vielä joskus.

Ville kietoo kätensä vaimonsa ympärille ja hautaa kasvonsa olkapään kuoppaan.

- Tämä on niin uskomatonta. Me olemme tässä näin juuri nyt tapahtui sitten myöhemmin mitä vain.

- Onko sinun nälkä? Maria henkäisee ja yrittää kurottaa kättään ruokakoria kohti.

- On minulla elämän nälkä, Ville tempaisee Marian uudelleen lähelleen. - Rukoillaan yhdessä ennen lähtöäni, että me tapaamme kotona rakkaiden ja ystävien luona.